

Landschapsanalyse Veldbloemenhof en omgeving

Opgesteld door Marco Taks
Datum: 2 februari 2024
Versie: 01
Status: Definitief

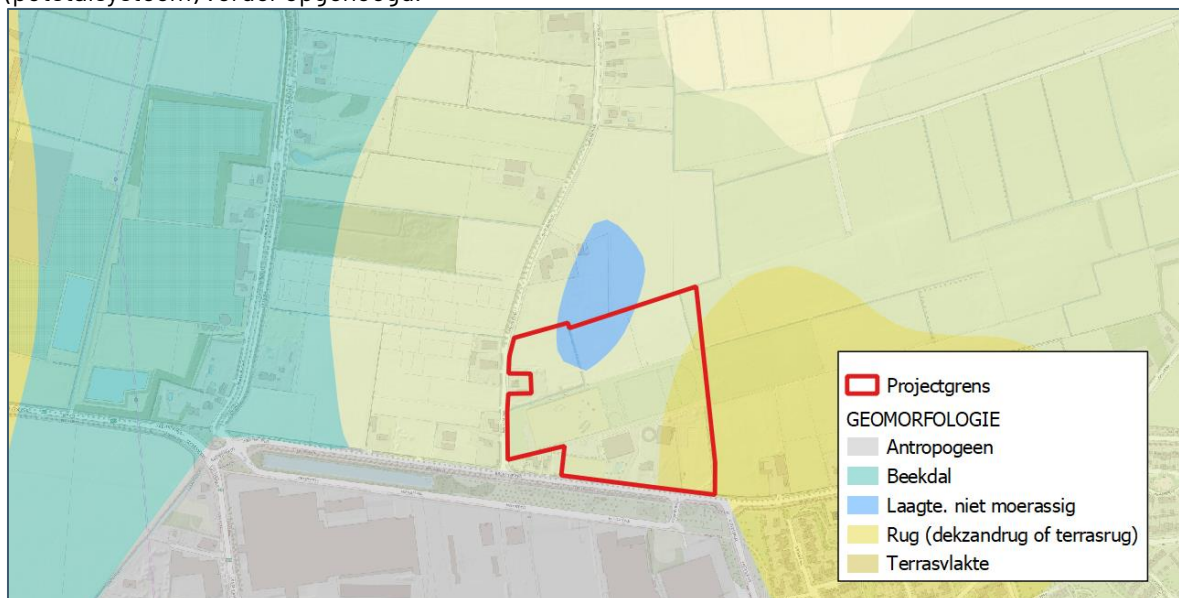
Inleiding

Gemeente Etten-Leur heeft in 2023 Orbis gevraagd om een ontwerp voor de nieuwe woonbuurt met sociale huurwoningen te maken.

Vanuit de Provincie Noord-Brabant is de vraag gekomen om de aansluiting op de bestaande landschappelijke kwaliteit te beschrijven omdat deze in het plan wel is meegenomen maar niet voldoende omschreven is. Uit deze analyse blijkt welke inrichting het meest geschikt is voor het gebied. In dit memo is het resultaat van deze analyse te lezen. Voor de analyse zijn de natuurlijke ondergrond, de landschappelijke ondergrond, historische ondergrond en de routestructuren bekeken.

Natuurlijke ondergrond

Het gebied is gelegen op een terrasvlakte tussen een dekzandrug en het dal waarin de Laakse Vaart ligt. De ondergrond bestaat hierdoor uit een toplaag van zand met daaronder een lagenpakket met voornamelijk zand afgewisseld met leemlagen. De dekzandrug is door landbouwkundig gebruik (potstalsysteem) verder opgehoogd.

Figuur 1: Geomorfologische kaart

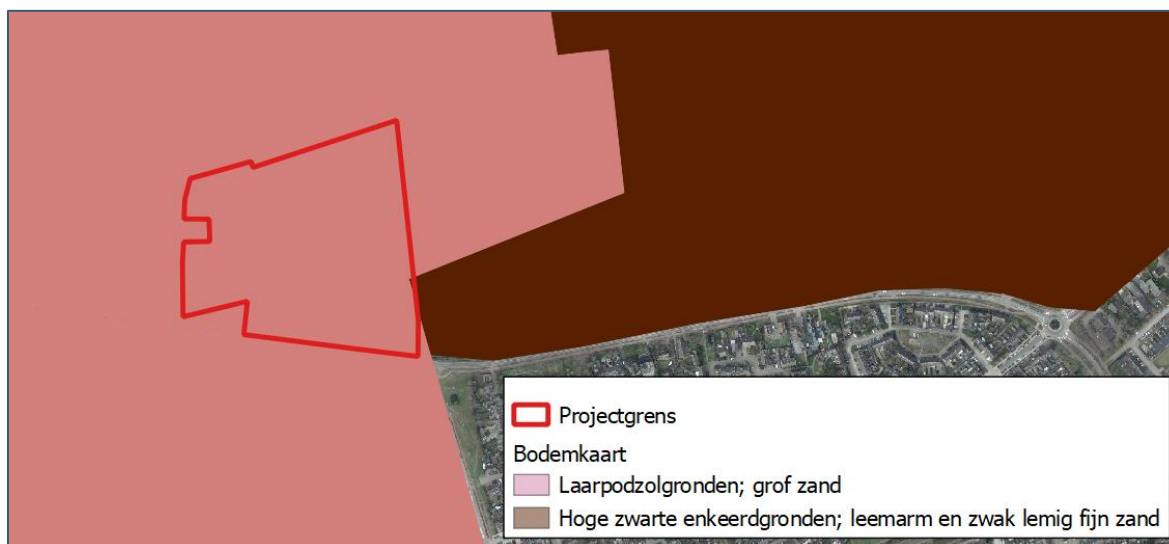
Ook de hoogtekaart geeft duidelijk weer dat de percelen op de overgang van het beekdal naar het omliggend (hoger) gelegen gebied liggen.

Figuur 2: Hoogtebeeld (donker groen=laaggelegen geel=hooggelegen)

Door de hoge ligging op zandgrond kan hemelwater in het gebied infiltreren of bij overschot afstromen richting de Laakse Vaart.

Op de bodemkaart (zie Figuur 3) is zichtbaar dat het gebied is ingedeeld als laarpodzolgrond, gelegen tegen hoge zwarte enkeerdgronden. Beiden typen duiden op zandgronden met een humusrijke bovenlaag die is ontstaan door eeuwenlange agrarische activiteit.

Figuur 3: Uitsnede bodemkaart

Landschappelijke ondergrond

Als landschappelijke ondergrond gaan we uit van het huidige landschap (zie Figuur 4) waarin het gebied ligt.

Figuur 4: Huidige situatie

Het landschap in de omgeving van het projectgebied is divers maar kwalitatief van relatief lage waarde. Aan de zuidzijde liggen een lokale ontsluitingsweg en een bedrijventerrein. In de directe omgeving aan de noord- oost en westzijde wordt het gebied omringt door agrarische (glastuinbouw)bedrijven en particuliere woningen

Historische ondergrond

De historische ondergrond is gebaseerd op het grondgebruik in het verleden op basis van kaartmateriaal en bureaustudie.

Op basis van het het beschikbare kaartmateriaal dat is geraadpleegd (tot circa 1900, zie Figuur 5) is vastgesteld dat hier oorspronkelijk sprake was van een kleinschalig landschap dat is ontstaan door agrarisch gebruik (dit ligt in lijn met de bodemgegevens). Door ruilverkaveling zijn de kleine met houtsingels omzoomde landbouwpercelen vorige eeuw grotendeels verdwenen. Sinds begin deze eeuw is het gebied ingericht met verschillende paardensport faciliteiten zoals een renbaan, stapmolen, jurytoren, springpiste, etc. (zie Figuur 7). Hierdoor is een rommelig beeld met beperkte landschappelijke en ecologische waarde ontstaan. Door drainage ontwaterd het gebied versneld en wordt met grondwater de springpiste vochtig gehouden.

Figuur 5: Situatie circa 1900

Figuur 6: Situatie circa 2000

Figuur 7: Huidige inrichting

Routestructuren

De routestructuren in het gebied bepalen deels het gebruik en de mogelijkheden tot ontwikkeling. In het gebied zijn geen paden aanwezig die het gebied verdelen of ontwikkeling belemmeren. Er is een toegangsweg vanuit de Hoevensweg aan de zuidzijde.

Conclusie landschapsanalyse

Het gebied is gelegen op een terrasvlakte tegen een dekzandrug. In combinatie met de bodemeigenschappen biedt dit mogelijkheden voor infiltratie van hemelwater. In de huidige situatie wordt water middels drainage versneld afgevoerd. Infiltratie van water in het gebied biedt een grote kwaliteitsverbetering ten opzichte van de huidige situatie. Het ontwikkelen van bebouwing past daarom het beste op het hoger gelegen gedeelte aan de oostzijde, water kan dan afstromen naar de westzijde en daar infiltreren. Tevens is de ontsluiting van het gebied gelegen aan de oostzijde, ook hierdoor is bebouwing aan de oostzijde het meest voor de hand liggend.

In het omliggende gebied zijn nog minimaal oorspronkelijke landschappelijke waarden aanwezig, de landschappelijke kwaliteit kan daardoor als laag worden geclassificeerd. Slechts enkele houtsingels en solitaire bomen zijn overgebleven. Binnen het projectgebied zijn ook nog enkele van deze historische elementen aanwezig. De inrichting van het projectgebied in de huidige situatie is rommelig en kent vele elementen die de landschappelijke kwaliteit beperken. Ook vanuit ecologisch en hydrologisch oogpunt is het de situatie niet optimaal.

Om kwaliteit aan het landschap toe te voegen is het toepassen van landschapselementen gewenst. De ontwikkeling kan worden omzoomd met houtsingels, struwelen, etc. Het behouden van reeds aanwezige elementen is hierbij cruciaal. Hiermee wordt een belangrijke basiswaarde voor ontwikkeling van een duurzaam landschap geschapen.

Indien hemelwater niet meer wordt afgevoerd maar infiltreert, gebruik wordt gemaakt van gebiedseigen beplanting en duurzame materialen en de huidige opstallen verwijderd worden biedt de ontwikkeling van het gebied een belangrijke meerwaarde op zowel hydrologisch, landschappelijk als op ecologische kwaliteit.